Olsztyn, dnia 7.12.2018r.

Protokół z zebrania plenarnego KNWiBR PAN z dnia 14.11.2018r.

Dnia 14.11.2018r. o godz. 11.15 w PKiN w Warszawie odbyło się zebranie plenarne KNWiBR PAN, które otworzył przewodniczący Prof. dr hab. Tomasz Janowski. Przywitał przybyłych na zebranie 34 członków Komitetu oraz zaproszonych gości w osobie dr Federici Zacchini, która od 2015 roku pracuje w Małopolskim Centrum Biotechnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przedstawił jej życiorys naukowy i poprosił o wygłoszenie prezentacji naukowej pt. „Evaluation of mouse offspring obtained by embryo biopsy". Pani dr Federica Zacchini przedstawiła wyniki swoich badań dotyczące oceny potomstwa myszy uzyskanego za pomocą biopsji zarodka. Badania te wykazały, że biopsja blastomeru wpływa na rozwój i zachowanie potomstwa. W okresie postnatalnym potomstwo (głownie samce) ma większą masę ciała, charakteryzuje się gorszą zdolnością do zapamiętywania i słabszą reakcją na czynniki stresowe. Wyniki wskazuję, że biopsja blastomeru wywiera długotrwały efekt na rozwój i zachowanie potomstwa. Może stanowić czynnik ryzyka dla powstania chorób metabolicznych i zaburzeń zachowania.

Po przedstawionej prezentacji przewodniczący Prof. T. Janowski zaproponował dyskusję, w której w kolejności zabrali głos Prof. W. Cabaj, Prof. G. Ptak, dr A. Ajduk, Prof. M. Kaczmarek, Prof. S. Okrasa i Prof. A. Sechman. Poruszyli różne aspekty metodyczne i merytoryczne prowadzonych badań oraz ocenili słuszność i dalszą ich perspektywę. Podsumowując dyskusję przewodniczący Komitetu Prof. T. Janowski podziękował za wystąpienie i podkreślił, że jest to pierwsze wystąpienie w j. angielskim, w działalności Komitetu.

W kolejnym punkcie (3) zebrania przewodniczący Komitetu przedstawił informacje o sprawach którymi Komitet zajmował się w okresie między zebraniami. Przede wszystkim sporządzono sprawozdanie z działalności Komitetu w roku ubiegłym, którego działalność został poddana ocenie przez Komisję Wydziału, z której wynika, że KNWiBR uzyskał w tej ocenie dobra lokatę.

Prezydium przyjęło 2 wnioski o nagrodę Wydziału II PAN, poddało je recenzji oraz oba wnioski poparło. Także wniosek o poparcie Prof. M. Ugorskiego na członka Rady Naukowej NCN uzyskał poparcie członków Komitetu.

Przy braku pytań i komentarzy przewodniczący Komitetu zaproponował przejście do pkt. 4 zebrania – działań Komitetu w bieżącej kadencji dotyczącego prac powołanych przez Komitet Sekcji.

Dotychczasowe działania uznał za niezadawalające z wielu powodów. Zaproponował pomoc Prezydium w uruchomieniu działalności Sekcji i zaproponował dyskusję wskazując, że obecny Komitet powstał z połączenia dwóch komitetów, że jest obszerny pod względem zainteresowań jego członków i z stąd prawdo podobnie wypływa problem działania Sekcji. Głos zabrała Prof. E. Gregoraszczuk, która nawiązała do działań poprzedniego Komitetu, którego była członkiem, powiedziała, że jako przewodnicząca sekcji wysłała zaproszenia do kilku członków obecnego Komitetu, co nie spotkało się z odzewem – odpowiedziało tylko 5 osób. Mimo tego nikłego zainteresowania działaniem w Sekcjach Przewodniczący Prof. T. Janowski wskazał, że KNWiBR ma blisko jeszcze 2 lata swojej działalności i może uda się uruchomić działalność sekcji. Wskazano w dyskusji na odpływ z Komitetu lekarzy medycyny, którzy wspierali wcześniejszy Komitet Biologii Rozrodu.

Prof. G. Ptak miała uwagę techniczną związaną z obiegiem informacji w formie mailowej, a związaną ze zmianami w zatrudnieniu członków Komitetu i nie zawsze aktualnymi adresami mailowymi. Przewodniczący wyjaśnił, że wszystkie działania Komitetu są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Komitetu i tam należy szukać informacji. Następnie zabrał głos prof. Z. Grądzki przewodniczący Sekcji Ochrony Zdrowia Publicznego. Proponował współudział Komitetu w organizacji konferencji, które popularyzują wiedzę z zakresu działania sekcji którą kieruje.

Kolejny głos w dyskusji zabrał prof. E. Wierzchoś, który nawiązał do działalności Komitetu Biologii Rozrodu, który według jego opinii był połączeniem środowisk zajmujących się tą tematyką. Obecny Komitet jest obszerny tematycznie i należy podjąć działania uruchomienia sekcji, zaznaczył przy tym, że też nie wiadomo, czy to dobre rozwiązanie. W dyskusji wskazywano również na nieobecność młodych pracowników nauki w pracach komitetu. Na co w komentarzu przewodniczący KNWiBR Prof. T. Janowski zaznaczył, że to Państwo członkowie KNWiBR powinni wciągać do współpracy młodych naukowców, zaś sekcje powinny w tym szczególnie pomagać. Zaobserwowana tendencja odzwierciedla inne obszary zainteresowania młodych naukowców, co wynika z zasad parametryzacji.

Prof. E. Wierzchoś wskazał na według niego zbyt wąski zakres działania Komitetu, cytując go ze strony internetowej. Prof. Janowski odpowiedział, że jednak znajdują się (są zapisane) tam także obszary inne obszary ponadto te cytowane przez Prof. E. Wierzchosia. Dotyczy to także ,,biologii rozrodu". Padło również zapytanie prof. E. Gregoraszczuk, co wniosły pozostałe Sekcje. Prof. Janowski odpowiedział, że w ogóle nie podjęły działań. Prof. Okrasa sugerował, że może istnieją jakieś bariery w podjęciu działań, a Prof. J. Udała, że inne usytuowanie Komitetu powoduje brak konsekwencji w podjęciu działalności Sekcji. Zwrócono uwagę, że obecne przemiany dotyczące nauki nie służą działalności społecznej, są za bardzo nastawione na komercjalizację i uzyskiwanie wskaźników naukowych, stąd brak czasu na podjęcie działań społecznych, które nie są promowane.

W związku z powyższymi spostrzeżeniami Prof. W. Niżański zaproponował podjęcie na dzisiejszym zebraniu próby przypisania konkretnych osób do Sekcji. Przewodniczący poinformował, że nie ma ograniczeń w działalności, można zapisać się do jednej lub kilku sekcji. Sporządzono stosowną listę z możliwością wpisania się osób obecnych na zebraniu.

Prof. J. Strzeżek powiedział, że w dzisiejszej rzeczywistości Komitetu poszukujemy integracji i interakcji w obrębie KNWiBR. Podkreślił, że Komitet powinien mieć większy związek z gospodarką i towarzystwami naukowymi.

Podsumowując, przewodniczący KNWiBR prof. Janowski powiedział, że Prezydium Komitetu postanowiło postawić ten punkt po to, aby coś zmienić w pracach i działaniach Komitetu mimo, że jest to komitet o szerokim zakresie merytorycznym. Podziękował zebranym za dyskusję, za uwagi, także to nieco krytyczne.

Punkt 5 zebrania dotyczył przyjęcia stanowiska KNWiBR w sprawie edukacji weterynaryjnej. Przewodniczący Komitetu wskazał, ze stanowisko zamieszczono wcześniej na stronie internetowej i jest to w zasadzie opracowanie wszystkich propozycji przedstawionych w czerwcu na poprzednim zebraniu. Podkreślił, że mimo wielu zgłaszanych zastrzeżeń otwarto kolejny wydział weterynaryjny w Toruniu. Prof. M. Kankofer powiedziała, że taki wydział nie powinny promować osoby nieprzygotowane dydaktycznie, bez odpowiednich kwalifikacji naukowych i dydaktycznych związanych z weterynarią. Prof. Z Grądzki zaproponował w stanowisku wniesienie poprawki dotyczącej właśnie kwalifikacji zawodowy i naukowych. Prof. B. Obmińska-Mrukowicz jako członek PAKA powiedziała, że mimo negatywnej oceny nowy wydział funkcjonuje. Prof. M. Murawski zapytał, czy osoby niebędące lekarzami weterynarii mogą wykonywać niektóre czynności jeżeli są np. w tym zakresie uznanymi specjalistami. Wskazano, że ustawa o zawodzie lek. wet. zabrania wykonywania tych czynności.
Prof. T. Janowski zaproponował przyjęcie przez głosowanie stanowiska z 2 poprawkami, które przeprowadzono w sposób jawny. Przy jednym głosie wstrzymującym się, stanowisko przyjęto.

Punkt 6. Zebrania plenarnego dotyczył aktualnych problemów nauk weterynaryjnych oraz o rozrodzie zwierząt po wejściu w życie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – konstytucja 2,0".

Wprowadzenie przedstawił przewodniczący Komitetu prof. T. Janowski wskazując na wiele zagrożeń wynikających z nowego prawa, wspomniał także, o liście Prof. E. Wierzchosia w tej sprawie skierowanym do niego, który zapoczątkował dyskusję.

Dyskusja była wielowątkowa, zaś sytuacja w nauce jest bardzo złożona. Jest faktem, że Ustawa 2.0 już obowiązuje, podobnie jak rozporządzenie o dyscyplinach naukowych, natomiast innych rozporządzeń wykonawczych jeszcze nie ma .

Do końca nie znane są zasady parametryzacji uczelni. Konieczna jest rewizja paneli NCN, brak przepisów wykonawczych co do liczby N. Sugerowano, że w związku z tym, KNWiBR powinien w tej sprawie zająć stanowisko, chociaż najszybciej powinny reagować Uczelnie i Wydziały.

Obszerny głos w tej sprawie zabrał Prof. J. Jaroszewski, który powiedział, że brak dokumentów wykonawczych nie pozwala na podjęcie działań. Na dzień dzisiejszy KNWiBR powinien zająć stanowisko w sprawie wskaźnika kosztochłonności dyscypliny, który według jego opinii powinien wynosić 5. Prof. S. Winiarczyk powiedział, że Rada Główna oprotestowała rozporządzenie i poparła współczynnik min. na poziomie 4. Prof. T. Janowski podniósł problem, na jakich zasadach będą oceniane poszczególne jednostki, jeśli wydział, instytut będą w tej samej grupie jednorodnej, mają bowiem inny profil działalności. Prof. T. Cencek zwrócił uwagę, że jest pracownikiem Instytutu i tu również jest prowadzona dydaktyka, na co Pani Prof. J. Szteyn odpowiedziała, że raczej są to szkolenia przewidziane wdrażaniem zasad postępowania zgodne z państwową ochroną zdrowia publicznego. Prof. Jaroszewski powiedział, że są różne instytuty np. naukowe PAN, resortowe i inne, które czystej dydaktyki nie prowadzą. Prof. B. Obmińskia i Prof. W. Niżański wskazali, że dostosowanie się do wymogów nowej ustawy nie jest łatwe, na uczelniach kształcenie studentów schodzi na drugi plan, a na czele znajduje się działalność naukowa i ona decyduje o polityce Rektorów. Wskazali również na wykaz czasopism naukowych, w którym przyszła punktacja stanowi według nich duże zagrożenie. Uwagę tę skomentował prof. J. Jaroszewski, że według jego wiedzy nie będzie takich zagrożeń.

Podsumowując przewodniczący KNWiBR podkreślił, że nowa Ustawa, a przede wszystkim przepisy wykonawcze do niej wyjaśnią wiele podnoszonych na zebraniu problemów. Samo podsumowanie dyskusji Komitetu jest trudne, dyskutujemy bowiem nad nieistniejącą rzeczywistością. Jeśli powstaną konkretne projekty rozporządzeń wykonawczych to Komitet zajmie stanowisko.

Punkt 7. Zebrania dotyczył spraw bieżących, w których Przewodniczący KNWiBR przypomniał o IV Konferencji Endometritis i Polsko-Japońskim, konferencji naukowej we wrześniu 2019 roku, która odbędzie się w Warszawie. Więcej informacji na ten temat znajdzie się stronie internetowej Komitetu. Na koniec podziękował zebranym za przybycie i zamknął posiedzenie.

Sekretarz KNWiBR
Dr hab. Rajmund Sokół, prof. UWM

Przewodniczący KNWiBR
Prof. dr hab. Tomasz Janowski